

به نام حضرت دوست

شناخت عوامل و مؤلفه‌های تاثیرگذار در انتخاب رشته مرهون شناخت رشته‌های دانشگاهی، مؤسسات آموزش عالی، روش‌ها و آئین‌نامه‌ها و قوانین حاکم بر آن‌ها به‌عنوان اصول حاکم بر فرآیند انتخاب رشته تحصیلی است در حوزه انتخاب رشته با دو مفهوم مجزای الگوریتم انتخاب رشته و مشاوره انتخاب رشته مواجه هستیم.

مشاوره انتخاب رشته مربوط است به دریافت پاسخ‌هایی درباره سؤالات مبتنی بر شناخت علایق، توانمندی‌ها، استعدادها و خود-سنجی فرد از خود، شناخت رشته‌های دانشگاهی، نیاز بازار کار به آن‌ها و آینده شغلی و تحصیلی آن و تطبیق مناسب توانایی‌های فرد با امکانات و خواسته‌های مؤسسات آموزش عالی است. درحالی‌که الگوریتم انتخاب رشته فرآیند تصمیم‌گیری مبتنی بر رعایت قوانین و مقررات آزمون، ترازبندی صحیح، وضعیت علمی داوطلب بر اساس نتایج آزمون، شناخت میدانی از علاقه‌مندی‌ها و انتخاب‌های سایر رقبا است. اگر هرکدام از این موارد با دریافت اطلاعات درست انجام پذیرد، داوطلب یک انتخاب رشته صحیح و اصولی خواهد داشت و با آرامش بیشتری به ادامه تحصیل خود فکر خواهد کرد.

انسان در مسیر زندگی با فرازونشیب‌های فراوانی روبه‌رو می‌شود که برخی از آن‌ها می‌توانند در نحوه انتخاب راه درست سرنوشت‌ساز باشند. انتخاب رشته تحصیلی و انتخاب شغل مناسب نیز از جمله مواردی که در آینده فرد بسیار تأثیرگذارند. انتخاب رشته تحصیلی و انتخاب شغل ارتباط بسیار نزدیکی با یکدیگر دارند و نمی‌توان این دو را جدا از هم در نظر گرفت. انتخاب رشته تحصیلی به شکلی مقدمه انتخاب شغل است به‌طوری‌که رشته تحصیلی مدرسه و دانشگاه راه ورود به مشاغل وابسته به آن رشته است.

با توجه به تعاریف و موارد ذکر شده این نکته قابل فهم و درک است که دانشجوی بی‌علاقه به رشته تحصیلی خود، مهارت و توانایی لازم را برای پیدا کردن شغل متناسب با رشته تحصیلی خود به دست نخواهد آورد و در آینده نیز شغل غیرمتناسب را با علاقه و رضایت انجام نخواهد داد و در نتیجه سرمایه یک کشور که آن هم سرمایه نیروی انسانی است بدون هیچ بهره‌وری از بین خواهد رفت.

و با توجه به اهمیت شغل و ارتباط آن با پیشرفت یک کشور در این کتاب سعی شده رشته‌های دانشگاهی و زمینه‌های شغلی وابسته به آن‌ها برای دانش‌آموزان و داوطلبان کنکور معرفی شود تا این عزیزان بتوانند با شناخت و آگاهی بهتر رشته‌های موردعلاقه خود را انتخاب کنند. این کتاب علاوه بر اینکه برای دانش‌آموزان و داوطلبان کنکور مفید است، برای خانواده‌های این افراد نیز مفید است چون می‌توانند با کسب اطلاعاتی کامل‌تر فرزندان یا دوستان خود را بهتر راهنمایی کنند، همچنین اطلاعات این کتاب برای تمام افراد کنجکاو و علاقه‌مند به آشنایی با مشاغل گوناگون، جهت بالا بردن سطح معلومات علمی و عمومی مفید است.

رشته‌های دانشگاهی^۱: بخشی از دانش هستند؛ که در دانشگاه‌ها و دیگر مراکز آموزش عالی تدریس و پژوهش می‌شوند؛ و مورد پژوهش قرار می‌گیرند. رشته‌های دانشگاهی معمولاً زیر رشته و گرایش‌های زیادی دارند. افرادی که در رشته خاصی تحصیل می‌کنند و در آن رشته تخصص لازم را به دست می‌آورند به‌عنوان متخصص شناخته می‌شوند.

آشنایی با رشته‌های مختلف تحصیلی در دانشگاه می‌تواند به داوطلبان کنکور سراسری کمک کند تا رشته‌ای را در انتخاب رشته کنکور سراسری و آزاد، فرآیند بدون کنکور دانشگاه آزاد و پیام نور و ... انتخاب کنند که به آن رشته علاقه‌مندند و همچنین بعد از فارغ‌التحصیلی بازار کار دارند. یکی از انتخاب‌های مهم زندگی هر فرد پس از پایان تحصیلات متوسطه و تصمیم به ادامه تحصیل در سطوح دانشگاهی، انتخاب رشته تحصیلی و دانشگاه محل تحصیل است. این انتخاب که در تعیین سرنوشت و آینده افراد تأثیر چشمگیری دارد، تحت تأثیر عوامل مختلفی قرار می‌گیرد که می‌توان آن‌ها را به دو دسته درونی و بیرونی تقسیم کرد. عوامل درونی در کنترل فرد هستند؛ البته این به معنی عدم تأثیرپذیری از عوامل بیرونی نیست. اما عوامل بیرونی تا حدودی از اختیار فرد خارج‌اند و به‌صورت غیرمستقیم انتخاب او را تحت تأثیر قرار می‌دهند. هر دانش‌آموزی از یک طرف با توجه به علاقه‌مندی، استعداد و توانایی خود و از طرف دیگر نتیجه‌ای که در آزمون سراسری کسب می‌کند، ملزم است در این فرایند تصمیم‌گیری، مناسب‌ترین انتخاب را با تحلیل شرایط مذکور و براساس آینده‌ای که برای خود ترسیم کرده، پایه‌ریزی کند؛ چرا که انتخاب صحیح رشته تحصیلی در آینده تحصیلی، شغلی و به‌طورکلی در زندگی افراد نقش انکارناپذیری دارد.

شاید بتوان معیار موفقیت در انتخاب رشته دانشگاهی را در دو نکته خلاصه کرد، اولین معیار، داشتن انگیزه لازم در طول تحصیل در رشته انتخابی و دومین معیار، داشتن بازار کار مناسب آن رشته بعد از فارغ‌التحصیلی است. برای اینکه متقاضیان تحصیل در دانشگاه بتوانند رشته‌ای را

---

^۱ Discipline

انتخاب کنند که این دو معیار را در طول تحصیل و بعد از فارغ التحصیلی داشته باشند باید از آن رشته شناخت کافی داشته و اطلاعات لازم را به دست آورده باشند.

هدف و تلاش برای نگارش مجموعه کتاب‌های آموزشی آناتومی رشته‌های دانشگاهی پر کردن خلأی است که از نبود آگاهی داوطلبان ورود به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور در خصوص شناخت هدف و ماهیت رشته‌ها، استعدادها و توانایی‌های موردنیاز، وضعیت ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر، آینده شغلی و بازار کار و نظایر این‌ها ایجاد می‌شود چون این خلأ باعث می‌شود داوطلبان که پس از اعلام نتایج با چالشی غیرقابل جبران مواجه شوند.

از طرف دیگر برای در جهت افزایش آگاهی دانش‌آموزان نسبت به رشته‌های دانشگاهی و برای اینکه دانش‌آموزان پایه هدف، گذاری بهتر و انگیزه بیشتری برای درس خواندن داشته باشند، کوشیده‌ایم در این کتاب به‌طور خلاصه و کاربردی به معرفی رشته‌های پرمخاطب و موجود در دانشگاه‌های کشور در تمام گروه‌های آموزشی پنج‌گانه دانشگاهی پردازیم و جزئیات لازم را در اختیار دانش‌آموزان عزیز و داوطلبان گرامی ورود با دانشگاه‌ها قرار دهیم تا از این طریق بتوانیم در مسیر انتخاب رشته و آگاهی از رشته‌های تحصیلی، برای دانش‌آموزان کنکوری گام مثبتی برداریم و برای موفقیت آن‌ها در کنارشان باشیم.

این مجموعه، دستاورد همه عمر و زندگی مطالعاتی و تحقیقاتی، فکری، علمی، عملی و تجربی فردی و اجتماعی کسی است که در این میدان سال‌ها اندیشیده، کوشیده، تجربه‌ها یافته، مشاوره داده، سالیان متمادی جزئی از عوامل اجرایی کنکور سراسری دانشگاه تبریز بوده و در این امر مهم تخصص کافی یافته است که امیدوارم رهنما و گره‌گشای داوطلبان عزیز آزمون سراسری که با مطالعه آن شناخت و آگاهی بهتر برای انتخاب رشته صحیح موفق و رهنمون گرداند.

این مختصر را تقدیم می‌کنم به ساز روح‌نواز، بزم حیاتم و بلبل خوش‌آواز گلشن نشاطم نوه عزیزم علیسا که امیدبخش جانم بوده و آسایش او آرامش من است و بودنش جان‌جانم و سلامت و سعادتش آرزوی قلبی‌ام است.

ناگفته پیداست که این مجموعه خالی از نقص و عاری از ضعف نیست؛ این است که، نیازمند اغماض و چشم‌به‌راه ارشاد خوانندگان گرامی است.

صفوی، پائیز ۱۴۰۱

فهرست مطالب

- ❑ شناخت چهار گام اصلی قبل از انتخاب رشته ۱۱
- ❑ انتخاب رشته خوب، تضمین آینده بهتر ۲۳
- ❑ برای یک انتخاب رشته خوب چه باید کرد؟ ۲۸
- ❑ شغل و انتخاب رشته ۳۰
- ❑ تعریف رشته‌های تحصیلی گروه آزمایشی علوم تجربی ۳۵
- ❖ معرفی رشته تحصیلی پزشکی ۳۹
- ❖ معرفی رشته تحصیلی علوم آزمایشگاهی ۴۶
- ❖ معرفی رشته تحصیلی علوم تغذیه ۵۳
- ❖ معرفی رشته تحصیلی فوریت‌های پزشکی ۵۷
- ❖ معرفی رشته تحصیلی هوشبری ۶۲
- ❖ معرفی رشته تحصیلی داروسازی ۶۴
- ❖ معرفی رشته تحصیلی میکروبیولوژی - ژنتیک ۶۹
- ❖ معرفی رشته تحصیلی پرستاری ۷۹
- ❖ معرفی رشته تحصیلی تکنولوژی پرتو درمانی ۸۳
- ❖ معرفی رشته تحصیلی دندانپزشکی ۸۵
- ❖ معرفی رشته تحصیلی فیزیوتراپی ۹۳
- ❖ معرفی رشته تحصیلی دامپزشکی ۹۶
- ❖ معرفی رشته تحصیلی رادیولوژی ۱۰۰
- ❖ معرفی رشته تحصیلی بینایی‌سنجی ۱۰۴
- ❖ معرفی رشته تحصیلی مامایی ۱۰۸
- ❖ معرفی رشته تحصیلی اعضای مصنوعی ۱۱۱
- ❖ معرفی رشته تحصیلی تکنولوژی اتاق عمل ۱۱۴

- ❖ معرفي رشته تحصيلي گفتار درماني ۱۱۹
- ❖ معرفي رشته تحصيلي شنوايي سنجي ۱۲۳
- ❖ معرفي رشته تحصيلي پزشكي هسته‌اي ۱۲۷
- ❖ معرفي رشته تحصيلي علوم و صنايع غذايي ۱۲۹
- ❖ معرفي رشته تحصيلي شيمي ۱۳۲
- ❖ معرفي رشته تحصيلي زيست‌شناسي ۱۳۷
- ❖ معرفي رشته تحصيلي پروتزهاي دنداني ۱۴۱
- ❖ معرفي رشته تحصيلي زمين‌شناسي ۱۴۴
- ❖ معرفي رشته تحصيلي مديريت خدمات بهداشتي و درماني ۱۴۸
- ❖ معرفي رشته تحصيلي مددڪاري اجتماعي ۱۵۱
- ❖ معرفي رشته تحصيلي رشته گياه پزشكي ۱۵۷
- ❖ معرفي رشته تحصيلي مهندسي بهداشت محيط ۱۶۳
- ❖ معرفي رشته تحصيلي مهندسي فضاي سبز ۱۶۹
- ❖ معرفي رشته تحصيلي اقيانوس‌شناسي ۱۷۱
- ❖ معرفي رشته تحصيلي مهندسي شيالات ۱۷۸
- ❖ معرفي رشته تحصيلي ارشد ناپيوسته پزشكي ورزشي ۱۸۰
- ❖ معرفي رشته تحصيلي فناوري اطلاعات سلامت ۱۸۲
- ❖ معرفي رشته تحصيلي بيوتكنولوژي ۱۸۴
- ❖ معرفي رشته تحصيلي مهندسي گياهان دارويي ۱۸۷